

## POSTANOWIENIE

31 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 31 stycznia 2024 r. w Warszawie  
w sprawie z wniosku Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sycowie  
z udziałem B. B.  
o przyjęcie do szpitala psychiatrycznego w myśl art. 29 ustawy o ochronie zdrowia  
psychicznego,  
na skutek skargi kasacyjnej B. B.  
od postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu  
z 19 czerwca 2023 r., XIII Ca 176/23,

**I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**

**II. przyznaje adwokatowi Ł. S. od Skarbu Państwa – Sądu  
Okręgowego we Wrocławiu kwotę 120 zł (sto dwadzieścia  
złotych) powiększoną o podatek od towarów i usług tytułem  
kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestniczce w  
postępowaniu kasacyjnym z urzędu.**

## UZASADNIENIE

Postanowieniem z 19 czerwca 2023 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił  
apelację B. B. od postanowienia Sądu Rejonowego w Oleśnicy, którym zezwolono  
na umieszczenie uczestniczki w szpitalu psychiatrycznym bez jej zgody.

Skargę kasacyjną od powyższego orzeczenia wniosła uczestniczka  
zaskarżając je w zakresie punktu I. Skarżąca zarzuciła naruszenie art. 12 i art. 29  
ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz wniosła o przyjęcie  
skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. jako

oczywiście zasadnej. Za taką oceną zdaniem skarżącej przemawia naruszenie przez sąd drugiej instancji ww. przepisów prawa materialnego oraz fakt niezapewnienia przez sąd drugiej instancji skutecznej ochrony wolności osobistej uczestniczki, w związku z rozpoznaniem sprawy na posiedzeniu niejawnym.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, wyrażającym się w szczególności w konieczności zapewnienia jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

Skarżąca oparła wniosek przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wskazanej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., tj. oczywistej zasadności skargi. Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego przesłanka ta jest spełniona, jeśli zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów lub podstawowych prawa możliwym do dostrzeżenia bez konieczności prowadzenia szczegółowej analizy sprawy. Skarżący wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tej przesłance ma obowiązek wykazać, że skarżone orzeczenie jest sprzeczne z podstawowymi zasadami lub przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny (zob. m.in. post. SN z 20 marca 2019 r., I CSK 475/18; z 11 kwietnia 2018 r., IV CSK 506/17; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 529/17).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie powinny natomiast stanowić jej wyraźnie wyodrębnioną część, zawierającą wyczerpujący wywód prawnym, w którym skarżący wykazuje fakt występowania w sprawie co najmniej jednej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Za niedopuszczalne należy przy tym uznać

ograniczenie wywodów wniosku jedynie do prostego odesłania do argumentów zawartych w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych. Nie jest bowiem obowiązkiem Sądu Najwyższego poszukiwanie na łamach skargi kasacyjnej argumentów za jej przyjęciem do rozpoznania, skoro ustawodawca wskazuje wprost, że to skarżący musi należycie uzasadnić dlaczego skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, zasługuje na przyjęcie do rozpoznania (art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c.).

Argumentacja przedstawiona przez skarżącą nie pozwala przyjąć, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna. Przede wszystkim należy zwrócić uwagę, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest bardzo ogólne, a sama skarga jest niemal tożsama w treści ze złożoną w sprawie apelacją, stanowiąc w istocie polemikę z oceną sprawy dokonaną przez sąd drugiej instancji. Skarżąca nie wskazuje w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jakie konkretnie przepisy prawa zostały naruszone przez sąd drugiej instancji w sposób rażący i jak naruszenie to wpłynęło na ostateczny wynik sprawy. Zamiast tego skarżąca omawia kwestie odnoszące się do problematyki stosowania przepisów o ochronie zdrowia psychicznego i rozstrzygania spraw o przymusowej hospitalizacji, bez jasnego wskazania naruszeń popełnionych przez sąd drugiej instancji, które świadczyć mają o oczywistej zasadności skargi. Tymczasem analiza orzeczeń sądu obu instancji nie pozostawia wątpliwości, że zezwalając na hospitalizację uczestniczki bez jej zgody sądy uwzględniły całokształt okoliczności sprawy, w tym treść opinii biegłego oraz wnioski płynące z wywiadów środowiskowych i na tej podstawie stwierdziły, że nieprzyjęcie uczestniczki do szpitala spowoduje znaczne pogorszenia stanu jej zdrowia psychicznego (art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego). W przedstawionym przez sądy wnioskowaniu nie można stwierdzić żadnych uchybień, które mogłyby przemawiać za oczywistą zasadnością skargi w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Fakt bowiem, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy skarżąca ocenia w sposób odmienny, nie świadczy o oczywistej zasadności skargi.

Nie sposób także podzielić poglądu skarżącej, że fakt rozpoznania apelacji na posiedzeniu niejawnym świadczy o ograniczeniu jej wolności osobistej. Skarżąca pomija bowiem treść art. 374 k.p.c., zgodnie z którym w ramach złożonej apelacji mogła zawrzeć wniosek o rozpoznanie sprawy przez sąd drugiej instancji

na rozprawie. Żądaniem takim sąd odwoławczy, w myśl art. 374 zd. 2 k.p.c., pozostawałby związany. W złożonej apelacji skarżąca nie zawarła jednak takiego wniosku, sąd mógł zatem swobodnie decydować, mając na uwadze charakter sprawy, o rodzaju posiedzenia na jakim apelacja uczestniczki zostanie rozstrzygnięta. W niniejszej sprawie sąd doszedł do przekonania, że prowadzenie rozprawy nie jest konieczne, mając jednak na uwadze jej szczególnie zawiły charakter zdecydował o rozpoznaniu apelacji w składzie trzech sędziów (zarządzenie z 3 kwietnia 2023 r., k. 86). Powyższe potwierdza należytą staranność sądu odwoławczego zachowaną przy rozstrzyganiu sprawy, przecząc tym samym pogładowi skarżącej.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnicy z urzędu orzeczono na podstawie § 14 ust. 1 pkt 3 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

[SOP]

(r.g.)